

ELŐFIZETÉSI FŐLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat óra 2 frt 50kr.
 Három óra 1 frt 25 kr.
 Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. számra.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár.

A nyilttérben:

minder négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összekötöttesben levő hirdető-irodák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

Megjelen: hetenként egyszer.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba
 (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

— vasárnap reggel. —

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

I.

2949./1898. sz.

Hirdetmény.

Léva város II. és III. választó kerületében a múlt év végén kilépett tagok helyébe a megejtendő választás napját Barsvármegye alispánja f. hó 16-ik napjára kintüzte s választási elnökül Huberth Vilmos törvényhatósági bizottsági tag urat kijelölte.

Midőn erről a II. és III. kerületben választójoggal bíró t. cz. közönséget értesitem, egyuttal tudomására hozom, — miszerint a II. választókerületben a választás helyül a városház terme; a III-ik kerületben az ev. ref. iskola terme fog szolgálni.

A választás, illetve a szavazatok beadása kezdődik május hó 16-án délelőtt 9 órakor és tart délután 4 óráig, azontul szavazatok el nem fogadtatnak.

A II. kerületben 7 rendes és 2 póttag.

A III. kerületben 8 rendes és 2 póttag választatik.

A II. kerületben Akossy József, Gimesy János, Jaros Ferencz, Korpás János, Lovas János, Tonhaiser Mihály, Tuka József.

A III. kerületben Akosy János, Borcsányi Győző, Juhász István, Kis Gyula, Mosonyi Sándor, Ördög Lajos, Tóth Dániel, Tóth István.

A választás szavazat lapok után történik, melyeken elkülönítve a rendes tagok után a póttagok tüntetendők fel azon számban mennyit a kerület választani jogosult, miután több jelöltnek följegyzése a szavazásnál figyelembe nem jöhet.

Fölkérem egyuttal a t. cz. választó közönséget, hogy polgári jogainak gyakorlásában részt vegyen és a rend fentartásához szigoruan alkalmazkodjék.

Léván, 1898. évi május hó 6-án.

Márássy István,
 polgármester.

III.

3017./1898. sz.

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy a közbejött választások folytán a nyilvános védholmöl-

tások folyó évi május hó 18-ától kezdve, ünnep és vasárnapok kivételével, délutánonként 2 órától, a városház termében fognak eszközöltetni. Az érdekeltek ezennel értesítettek.

Léván, 1898. május hó 10-én.

Bádogh Lajos,
 b. polgármester.

A városi levéltár.

Mintegy két évvel ezelőtt Léva város képviselő-testülete elhatározta, hogy a városi levéltárát rendeztetni fogja s a rendezés költségeinek fedezésére 200 forintot meg is szavazott. A közgyűlési határozat azonban mindez ideig papiroson maradt s tényleg foganatosítva nem lett, s a levéltár máig is rendezetlen.

Első pillanatra nagyon mellékesnek látszik ez a kérdés, pedig valójában még sem az. Léva városának levéltárát már történelmi vonatkozásainál fogva is érdemes rendezni. De nem csupán ez teszi fontossá a levéltár rendezését, hanem azon körülmény is, hogy a közjegyzői intézmény behozatala előtt a városi hatóság sok esetben quasi hiteles helyként szerepelt. Szerződő felek a városhoz jöttek szerződést kötni, kötelezvényt kiállítani, a melyet azután legalább másolatban a város levéltárában helyeztek el. A városi polgárok a városi hatóság előtt tettek végrendeletet, a melyet ismét a város őrizett.

A városnak harmadik személyekkel, az uradalommal összekötöttesét, viszonyát, jogtögyleteit szabályozó okmányok, vagyoni viszonyaira vonatkozó intézkedéseket tartalmazó iratok, jegyzőkönyvek, mind ott hevernek a levéltár porában rendetlenül, a nélkül, hogy a most élő nemzedék még csak fogalommal is bírhatna az ott heverő papiros-csomagok értékéről.

Tudunk eseteket, hogy több örökös-
 hagyó végrendeletét törvényesen meg-

kellett semmisíttetni, mert azt az örökösök a levéltárban feltalálni képesek nem voltak. Előfordult, hogy bizonyos kérdéseket nem lehetett a közgyűlésen tárgyalni, mert az ügyre vonatkozó okmányok a város levéltárában hevertek s annak nyomára akadni a jelen körülmények között lehetetlen volt.

Tehát ugy az egyes polgárok magán érdeke, mint a közérdek szempontjából is kívánatos, hogy a levéltár mielőbb rendeztessék.

A rendezést pedig akként tartanók célra vezetőnek, ha a levéltárban létező okmányok chronologikus sorrendben csoportosítottatnának, de ezek is privát és közérdek szerint osztályoztatnának, s valamennyiről részletes lajstrom készítették, a melyben kitüntetendő az okirat tárgya, a benne szereplő ügyfelek nevei. S a mennyiben mindez készen volna, kiegészítendő volna egy betűsoros mutatóval. Ezekkel azután lehetne tájékozást szerezni mindarról a dologról, mely papirosra téve a levéltárban nyert elhelyezést.

Az igaz, hogy ez a munka nehezebb, de legalább rendszeres s eredményében biztos, a mire pedig első sorban szükségünk van. Mert tegyük fel, hogy akár Barsvármegye, akár Léva város monografiáját írná meg valaki, sok érdekes adatot találhatna a város levéltárában, ha azt hozzáférhetővé fogjuk tenni.

Felvetettük a kérdést, hogy megérgezzük annak a határozatnak végrehajtását. Hiszen ez a város olyan történelmi multtal bír, hogy az azokra vonatkozó okmányok és iratok rendezése és megőrzése egyszersmind hazafias kötelességünk is.

A peronospora elleni védekezés.

A peronospora 1880-ban mutatkozott először Erdélyben, de csak 1891-iki óriási pusztítása után vált általánosan ismeretessé és a szőlőgazdáknak rémjévé. Azóta évről-évre megújuló csapást képez szőlőinkben,

Bá, bánat, gond fészkel a helyén
 A hol eddig ő volt szuverén.

De azért ne csüggedj, légy vidám,

Nem tör meg az élet igazán,

Mert az egész, hosszú életen

Elkísér az . . . első szerelem!!

Torbágyi.

Barsvármegye muzeuma.

(3-ik közlemény.)

Dillesz Sándor és neje ajándéka.

A II-ik tárló 189 számtól 255-ik számig sorozva az ugynevezett Óskori konyha hulladékokat (Kjőken módings) tartalmazza. Mindannyi a verébelyi határban feltárt őstelepekből, melyeket Dillesz Sándor azon határ „papegyi“- „földvári“ dűlőiben és az ugynevezett süteő birtokon tárt fel, s mely telepek egyikén már Nécsey József is tett érdekes eredményű kutatásokat. A telepek topografizálva vannak, hogy azokon még érdekesnél-érdekesebb leleteket lehessen felszínre hozni.

Ha ezen őstelepek bővebben lesznek átkutatva: bizonyára felül fogják mulni mennyiség és érdekességben a hontvármegyei híres Magyarad telepeket.

Ezen konyha hulladékok kizárólag — már kihalt ősemelős állatok csontmaradványai, Felette érdekesek nem csak azért, — mert ezekből tisztán láthatjuk, hogy az ősembernek itten — miből állott egyik főtápláléka, hanem azért is, mert ez feltűnőti egyszersmind ezen, — ma vármegyénkhez tartozó

évről-évre meg kell ujitani ellene a harcztot is, hogy termésünket megmenthessük a pusztulástól.

Nálunk e betegség julius-augusztusban szokott legjobban elterjedve lenni és ilyenkor lehet azt legkönnyebben felismerni. Ezen időtájban különösen, de már előbb május júniusban is kötelelessége a gazdának szőlőjét gyakran átvizsgálni; nem mutatkozik-e rajta peronospora? Ilyen vizsgálódás alkalmával különösen az alsó leveleket nézzük, nem betegek-e? A beteg levélnek felső lapján száradásnak indult különböző barnás vagy vöröses foltokat látunk, különösen a levélnek peremén és a vastagabb levélbordák mentén. De nem elég a levélnek csak felső lapját nézni, hanem meg kell fordítani, az alján azután legtöbbször megfogjuk találni a betegségnek biztos jeleit, azt a fehér penészforma bevonatot, mely úgy látszik, mintha a levél alsó lapja egyes foltokon finom porcukorral volna behintve. Ezek a fehér penészforma foltok a levél alján biztos jelei a peronospora betegségnek, mert semmiféle más betegségnél sem mutatkoznak. A barnás vagy vöröses foltok a levélnek felső lapján mindig nagyobbak és nagyobbak lesznek, később a foltok helyén a levélnek alsó lapja is száradni kezd, a fehér penész lehall róla és azontul már csak a folt szélén lesz látható, míg végre az egész levél elszáradva lehall.

Nem kell azt gondolni, hogy a betegség csak akkor kezdődik, mikor felül a barna, alul pedig a fekete foltok láthatók lesznek. A betegséget kezdetben nem lehet felismerni, mert a levélnek belsejében garázdálkodik és csak akkor vesszük észre, mikor már a levélnek keresztülette magát. Az első napokban tehát nem vesszük észre semmit a levélnek, később felső lapján halványárga foltokat látunk, még később a foltok barnás vagy vöröses színűek lesznek és száradni kezdenek, ugyanakkor a levélnek alsó lapján megjelennek a fehér penészes foltok.

A levelek mindig és legbiztosabban megmutatják van e peronospora? de azért nem kell azt hinni, hogy e betegség csakis a leveleket támadja meg. A peronospora a szőlőnek minden zöld részét pusztítja, a fiatal hajtásokat, kacsokat, virágot, fűrtöt, bogycákat csak úgy megtámadja, mint a levelet. Ezeket a részeket a betegség ölmös-szürke foltok alakjában mutatkozik, e foltok később megbarnulnak, helyükön elhall a hajtásnak kérge a bogycák pedig száradni, hullani, vagy rothadni kezdenek. A fehér

földnek, őskori faunáját, s az itt élt ősemelősök számos válfaját.

Érdekes az ezen tárlón kívül 256. sz. a. sorozott „Tűzkakas“ is. Ez egy durva agyagból gyúrt-gúla alakú, de gömbölyű, közepén teljesen keresztüli furt égetett agyag tömb. A konyha művészet egyik legősibb eszköze, melyet csak ezredévek mulva szorított ki használatából a vas. Használatának két íy eszköz állítottott a tűzparászba; a furt lyukba a fanyárs, a reá fűzött huzdarabbal átfűzetett s emigy foganatosítottott a hus, esetleg másnemű élelemnek a megsütése.

Megemlítjük, hogy hasonló tűzkakasok számos példánya van gróf Hunyady László birtokában Alsó Pélen, melyeket ő a híres Besse-i telepekből ásatott ki.

A III-ik tárló már a „Neolit“ korba vezet minket. Ezen tárlóban 257 számtól 313-ig vannak érdekes sorozatban kiállítva az ősember csiszolt kőeszközei, melyek a neolitikor több időszakát tárják elénk.

Ezen tárgyak különféle nagyságu és alakú kő-vésők, hasító kő ékek, fejszék, kalapácsok kő gyaluk, furt lyuku kőbalták, szintén furt lyuku kőbuzogány félek és parittyá kövek, mind simára csiszolva.

Az anyag, melyből ezen eszközök készültek — egy kettő kivételével, — mely márványféle mészkőből készült, mind a közelebb eső kárpátok hegységében is előforduló és simítható legkeményebb kőzet. Így a zöldes kigyula (serpentin) a fényes fekete

TÁRCZA.

Első szerelem.

Óh mi szép vagy első szerelem!
 Idilli kép nyári éjjelen,
 Melyhez holdsugár szó keretet
 S angyalarcz körötted száz nevet.
 Ifjú vérünk száguld, pezsgve forr,
 Szélsávtól miként ha pezsg a bor,
 A sziv lángol, a szem tüzből ég
 Testünk érzi nőni erejét,
 Minden izmon, minden idegen
 Te uralkodsz első szerelem!

Óh mi szép az első szerelem!
 Mint ibolya szüzi kebelén,
 Melynek messze elhat illata,
 Bár szerényen díszlik ő maga;
 Lelkünk fenn az égben jár, csapong
 Önmagába mélyed, nem zajong,
 És a mire vágyik, mire vár
 Tündérvilág eszmény, ideál!
 Mint harmatcsepp virágkehelyen
 Szüzi vagy te első szerelem!

Félve rejtjük szivünk mélyibe,
 Hogy ne tudjon róla senki se,
 De ha lángja néha, ki-ki vág:
 És megtudja mégis a világ
 Mint gyilkos ki bűnét vallja ki
 Ugy szállja meg szivünk valami . . .!
 Megbánás, dacz, kéjes félelem . . .
 Furcsa vagy óh első szerelem!

Nincs rád nézve sem tér, sem idő,
 Egy, csak egy van „Ő“ és mindig „Ő“!
 Ha ébren vagy, vagy ha álmodol
 Nála élsz csak, mindig ott lakol.
 Csillagot ha látsz az éjszakán
 Ha merengsz a rózsák illatán
 Hogyha édest izlel ajkad,
 Ha epret lélsz a zöld lomb alatt:
 Az ő szemét, száját látod ott;
 Az ragyogóbb, mint a csillagok,
 Édesb, pirosb ez mint az eper
 S illatosb, mint a rózsakehely!
 És ha tépdelsz akécz levelet
 Százszor kérded: „Szeret? nem szeret?
 Bűvös vagy miként a sejtelen
 Boldog, édes, első szerelem!

Patak partján lelked andalog
 Érted, mit beszélnek a habok
 S fenvirrasztván hosszú éjeket
 Irsz hozzája vágyó verseket,
 Verset, bárha örvendsz, bárha sírsz
 Mindig „Hozzá“ „Néki“ „Róla“ irsz.
 Ha nem látod, vágyol látni őt
 S megremegsz, ha állsz a lány előtt,
 Távol tőle érzed untalan
 Ki kell szived tárnod, tele van
 S a mikor szólhatnál ő vele,
 Nem jön szádra drva szócska se.
 Boldog vagy, ha hallod egy szavát
 Boldogtalan, ha nem néz reád;
 Így is, úgy is fáj az érzelem
 Bohó vagy óh első szerelem!

. . . Férfi lész! Az élet gondjai
 Föl fogják ez érzést oldani,

penész azonban ezeken a részeken csak ritkán latható.

Az eddigiek után bárki könnyen felismerheti a peronosporát és lehetetlen azt valamely más betegséggel összetéveszteni. Ma sem mulasztom el az alkalmat, hogy az olvasó figyelmét fölhívjam egy — mondhatnám — ártatlan betegségre, melyet sokan peronosporának tartanak. Ez a szőlőnek „szőszbetegsége”, melyet a levélnek alsó lapján élő parányi állatkák okoznak. Ezen állatkák fehér szőszös csoportokat képeznek szerteszt a levél alján, annak felső lapján pedig ezeken a helyeken kidudorodik s e kidudorodások itt-ott meg is barnulnak. Ezekről könnyen felismerhetjük e bajt, mert a peronosporás levél ilyen hólyagforma kidudorodásokat soha sem mutat.

Millardet nevű francia tudós jött rá, hogy a kékköves víz a peronospora csiráknak igen nagy mérge és ezen fölfedezésével hatalmas eszközi adott kezünkbe, melylyel képesek vagyunk ezen betegség ellen sikeresen megvédeni szőlőinket. Millardet azt tapasztalta, hogy a peronospora csirákat még olyan víz is elpusztítja, melyen ötmilliomodrész kékkő van feloldva. Csakhogy azt is tapasztalta, hogy a tiszta kékkő olyan mérgező jóság, mely a leveleket megmarja és így a szőlőnek ártalmára van, ezenkívül az eső meg hamar lemossa a levelekről. E bajon segítő, az említett tudós égetett meszet adott a kékköves vízhez és ezt feckendezte a szőlőnek lombjára. A víz hamarosan elpárologott, a meszes kékkő pedig rászáradt a levelekre, a nélkül, hogy azokat megtámadta, vagy azokról egykönnyen lemosható lett volna. Ha a szél ilyen kékköves levélre egy gomba-csirat hoz, az addig indulhat csirázásnak, növekedésnek, míg nedvességhez nem jut, de ha víz van a levélen, abban egy-egy szemernyi kékkő is fölolvad és ez a parányi mennyiség is elég arra, hogy a csirat elpusztítsa. A vízből, kékkőből és mészből álló keveréket elnevezik bordói lének. Bordeaux franciaországi várostól, a hol először kipróbálták.

A bordói lének készítése következőképpen történik: Tavasszal az első permetezéshez 100 l. vízben 1 kgr. kékkövet és 1 kgr. meszet olvasztunk föl, ezt nevezzük egypercentes bordói lének. A nyári permetezéseknél 100 l. vízre 2 kgr. kékkövet és 2 kgr. meszet veszünk és ezt 2 percentes bordói lének mondjuk. Ha pl. az első permetezéshez $\frac{1}{2}$ hold szőlőre 150 l. percentes bordói lét akarunk készíteni, fél fenekű petróleumos hordóba vagy valamely kádba kimérünk 150 l. vizet, azután lemérünk $\frac{1}{2}$ kilogramm kékkövet és ugyanennyi meszet. Az égetett meszet valamely kisebb fedénybe tesszük és a kimért 150 liter vízből annyit öntünk hozzá, hogy egészen fölhighuljon, azután állni hagyjuk, míg ki nem hűl. A kékkövet ezalatt valamely rossz zsákból készült zacskóba tesszük és egy karóra kötve úgy lógatjuk a hordóba, hogy egészen víz alatt legyen, de ennél mélyebben ne csüngjön alá, különben a kékkő nehezen olvad föl. A zacskót akkor vesszük ki, mikor a kékkő egészen kiolvadt. Ekkorra már a mesztej is kihűlt és a kettőt össze lehet keverni. A keveréket jól fölkeverve állani hagyjuk s ha leülpedett, megvizsgálhatjuk, jól van-e készítve? A megülepedett lé tetejéről ugyanis merítünk egy pohárral, ha a pohárnak tartalma tiszta, szintelen, akkor jó a lé, de ha

palaquarzit, Chlor pala stb. a célra alkalmas közetek.

Az eszközöknek itt kellett készülniök. Ezt bizonyítják a bevégezten tárgyak. Ugyanis több tárgy van a sorozatban, melyeknek átlukasztása egy oldalról, vagy a nélkül egészben meg van kezdve, de befejezésre nem jutott.

Az eszközök némelyikének még most is ép elég erős éle van; mind szépen és némelyike kiválóan gondosan készült, s fényesen sima.

Ha elképzeljük, hogy az akkori ember még a fémnek egyikét sem ismerte, elképzelhetjük, hogy mennyi fáradság, mennyi türelem kellett ahoz, hogy ezen átfurt, élesre és fényesre csiszolt késszűzöknök csak egyike is elkészüljön. Elképzelhetjük, hogy ez milyen kincse volt az ősembernek, s hogy a különösen a munkása fogott, de be nem fejezett tárgyak, micsoda nagy eseményeit mondhatnák el az ősembernek, mint annak csaknem egyedül élő tani.

Az ezen tárlóban elhelyezett tárgyak, kivéve 277. sz. alattit, mely Mártonfalván és a 283. sz. a. mely Dicskén találtatott, mind Barsvármegye verébelyi járásából s a járás csaknem minden falujának határából került elő.

Ime ebből is látható, mennyi becses emléke az ember őskultúrájának menthető meg, ha csak egy ember is akad egy járásban, ki e tárgyak iránt melegen érdeklődik.

Helyen levőnek találják, ha ez alkalomból felhívjuk a vármegyei nagybirtokosai, haszoubérlők, s különösen a földmivelő nép

annak kékes színe van, akkor még minden 100 liter vízre $\frac{1}{2}$ kgr. meszet veszünk, azt kevés tiszta vízben fölolvastjuk s ha kihűlt, a léhez keverjük. A kétpercentes bordói lét ugyanígy kell készíteni, csak hogy 100 liter vízre 2 kgr. égetett meszet adunk. Ha égetett mesz nem volna kéznél, lehet oltott veremmeszet is használni, ebből azonban 2 és $\frac{1}{2}$ -szer annyit kell adnunk.

A permetezést tökéletesen csak géppel lehet végezni. Nagyon sokféle permetezőgépet ismerünk, van köztük jó is rossz is, olcsóbb és drágább. Sohse válaszszuk a permetezőt ára szerint, hanem azt nézzük, milyen erős, milyen tartós a gép és finoman permetezi-e szét a folyadékot. Vétel előtt minden permetezőt ki kell próbálni, munkájáról alaposan meggyőződni.

A permetezésnek sikere nagyon függ attól, hogy a munkát helyesen és idején végeztük-e? Kisebb szőlőgazdák rendszerint sok hibát követnek el e munkánál, azért nem fog ártani erre nézve egy rövid utasítás, melyet az alábbi 10 pontban foglalok össze:

1. A gépnek megtöltése előtt, a kádban lévő bordói lét minden egyes alkalommal jól föl kell kavarni.

2. A szőlőnek minden hozzáférhető zöld részét be kell permetezni, tehát a leveleket, hajtásokat, fürtöket.

3. A munkás a permetező csőnek végét ne tartsa közel a tőkéhez, mert így a permeteg csak kis részét éri a lombnak, ezt a helyet nagyon befecskendezi, más részek meg permetetlenek maradnak. A munkásnak attól a tőkétől, melyet permetez, $1\frac{1}{2}$ — 2 lépésre kell lennie.

4. A sorokat két oldalról kell permetezni.

5. Ne permetezzen a munkás egy tőkét addig, míg azt megkékülmi látja.

6. Nagyon meredek szőlőben partról le ne permetezzünk.

7. A bordói lét ne pazaroljuk, de ne is fukarkodjunk vele. Jól végzett permetezés után zöld szőlőrészeket apró, legfeljebb mákszem nagyságu kék foltok lepik el.

8. Esőben, vagy ha esőre áll az idő, ne permetezzünk, de záporos után mindjárt fogjunk a permetezéshez, mihelyt a lombzat megszáradt, mert a záporok utáni idő a legveszedelemesebb.

9. Mindjárt kötözés után ne permetezzünk, hanem várjunk 2 — 3 napot míg a levelek rendes állásukat elfoglalják.

10. Minden esztendőben legalább kétszer*) permetezzünk. Az első permetezést egypercentes bordói lével mindenestre elvégezzük még virágzása előtt. A későbbi permetezések 2 percentes lével történnek, ezeknek ideje és száma az időjárástól függ. Nedves meleg idővel többször, száraz, hűvös időjárás mellett kevesebbszer kell permetezni.

Ha mindezeket a szabályokat pontosan betartjuk, a permetezés nem maradhat siker nélkül.

Sokan félnek a permetezett szőlőből enni, vagy ilyennek borából inni, mert a kékkőnek mérgező hatásától tartanak. Igaz, hogy a kékkő, vagy rézgálic mérge, hisz tudjuk, hogy tisztátalan rézedényben főtt étellel már sokan megmérgezték magukat, de ebből a szőlőfürtökre oly kevés jut, hogy 70 szőlőtökét kellene megenni karóstól, míg annyi kékkő jutna az embernek gyomrába, hogy megmérgezhethetné.

figyelmét: az éfélé tárgyakra, melyeket legtöbb esetben az eke vasa vet felszínre. Szedjék össze, s küldjék be a vármegye muzeumának, melyeket az bizonyára hálás köszönettel fog nyugtázni.

E tárgyak iránt különben az itteni nép között igen nagy az érdeklődés, mert azokhoz a magyar és tótajku nép között is egyaránt erős eszaka fűződik. — A magyar nép ezen eszközöket „menyköveknek”, a tót pedig „hromowni kamen”-nek nevezi, és kuruzsoló célokra használja. Ezen köveknek a javas asszonyok csodás gyógyhatást tulajdonítanak, különösen torok és más gyuladásoknál. — A szegény tudatlan és hiszékeny beteg bizonyítja is csodás hatását, mert hiszen a fényesen sima, kemény hideg kövel, ha megsimogatják gyuladásban levő, tehát forró testrészt, ez bizony a betegnek jól esik s pillanatra enyhíteni is látszik éles fájdalmát.

Mintegy négy év előtt ily kuruzsolási esetben érdekes vizsgálatot vezetett keresztül a verébelyi járás akkori főszolgabírája Dillesz Sándor, ki előtt az inkriminált javas asszony kimerítő és őszinte vallomást tett. Elmondotta az ilyen kövel való gyógykezelés egész babonáját. Hozzátette azonban, hogy a hatás csak akkor biztos, ha a kötitokban és hétszer lett hét különböző templomban megszentelve.

El is mondotta, hogy ezt miként érte el.

A rom. kath. templomokban ugyan is az előtt általában szokásban volt, de még most is számos vidéki templomban szokás bau van „Husvét” ünnepén, az úgynevezett

A bordói léből egy kat, holdra szükséges, ha azon 1 m. sortávolság mellett körül belől 6000 tőke van:

az első permetezéshez 3 — 5 hl.
a 2-ik „ 5 — 6 „
a 3-ik „ 6 — 7 „
Sűrűbb ültetési szőlőben ennél is több kell.

A permetezéssel járó költséget következőképpen számítjuk:

Az első permetezéshez 3 hl. vízre kell 3 kgr. kékkő 430 kr. és 3 kgr. mesz 1 kr. — frt. 93 kr.

A második permetezéshez 4 hl. vízre 10 kgr. kékkő 10 kgr. mesz 3 „ 10 „

A harmadik permetezéshez 6 hl. vízre 12 kgr. kékkő, 12 kgr. mesz 3 „ 72 „

A bordói lé elkészítése összesen 7 frt. 75 kr.

Napszám az első permetezésnél 2, a másodiknál 3, a harmadiknál 4, összesen 9, á

80 kr. 7 frt. 20 kr.
Vizhordás 1 „ 50 „
Permetezőgép kopása 50 „
Edények kopása 20 „

Mindössze: 17 frt. 15 kr.

Kisbirtokosnál, ki a munkát maga végzi, elmarad a napszámítás és így az egész költség csak 10 forintot fog kitenni.

A bordói lé a legjobb és legolcsóbb permetező anyag, azért a peronospora ellen csakis ezt használjuk. Egy esetben tanácsolhatom csak más szernek használatát, t. i. csemegeszőlőnek utolsó permetezésénél. Ilyenkor, hogy a permetező anyag a bogycón ne legyen nagyon látható, tanácsos a kékkövet mesz helyett kristályos szóddal keverni. Minden kgr. kékkőre $1\frac{1}{4}$ kgr. szódat kell venni. Ez a keverék épen olyan jó, mint a bordói lé, de annál drágább.)*

Barsvármegye közigazgatási bizottságának ülése.

Barsvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 10-én tartotta havi ülését. A közigazgatási ágak április havi állapotáról az alispán beadta jelentését. — A március hóban megkezdődött katonai sorozás alá jött 3262 legény közül besoroztatott 823.

A közigazgatási tisztakar személyében azon változás történt, hogy Veress Gyula mezőgazdasági felügyelő állásáról lemondott. Az állategészségügyi az elmúlt hó folyamán kedvező maradt; újabb járványos betegedés nem fordult elő.

A kir. pénzügyigazgató jelenti, hogy április hó folyamán egyenes adókból 7824 frt., hadmentességi díjban 151 frt. 77 kr. folyt be.

A vármegyei főorvos bejelentette, hogy a közegészségi állapot az egész vármegye területén a megelőző hónapnál jobb volt, — a garam-szent-kereszti járás területén a nagyszámú megbetegülési esetek miatt kedvezőlenebb volt, mint a megelőző hónapban.

A trachomában szenvedők száma szaporodott április hónapban és a hó végén maradt trachomás 829. trachoma gyanú 250 összesen 1079.

A törvénytelen gyermekek száma április hó végén 960.

A kir. tanfelügyelő bejelentette, hogy a

*) Mutatvány Szilárd Gyula csákvári földmiv. isk. tanár. „Szőlőművelés és borkezelés” könyvéből. Kapható a szerzőnél. Ára félve 1 frt 20 kr.

husvétí bárányt, de sött tojást, sonkát és fonott tejes kalácsot is, szentelt vízzel való behintés és a pap áldásával megszenteltetni. Ezen tárgyakat rendszeren virágokkal is fel-diszitve, — még az uri házakból is, — kocsarakban vitték a templomba, hol azokat a pap szentelt vízzel meghintve — megáldotta. Ilyen kosárba csempészve, rejtve vitte be tehát csoda követ az anyóka, hét éven át hét különböző templomba. A szegény kuruzsoló asszony sirva vált meg büvös erejű követől (szép kő véső), melyet a tamáskodó főszolgabíró irtalom nélkül elkobozott, s a felvett érdekes jegyzőkönyvvel egyetemben, a vármegye alispánja útján, a megyei muzeum részére betérjesztett.

A 271—273. sz. a. paritya köveknek alja van laposra csiszolva, hogy a bőrlapot biztosabban megülhessék. Ezek Csiffár és Nagy-Mánya határaiból kerültek; az első pala-quarzitból különösen szépen formált, a melynek csak ritkán fordulnak elő.

Ki gondolná, hogy ezen jelentéktelennek látszó kövek, voltaképen az ősembernek legelső támadó eszközei, az első „projektitek” melyekkel az ember már nagyobb távolságról támadott.

Méltán gondolkodóba eshetünk ezeknél. Mily mérhetetlen távolság, mely ezen kö projektitek a mai, puszkapor, vagy más robbanó anyagok által lökött vas, ólom vagy acél projektitekől elválasztja.

Mily óriás különbség az őskori és a mai civilizált ember között.

Mily csodás haladás, még az egymást pusztító eszközökben is. (Folyt. köv.)

vall. és közokt. m. kir. miniszter a nagyszallói ev. ref. iskolai III-ad tanítói állomás javadalmazásának kiegészítésére 350 frtot engedélyezett. — A tanfelügyelő felterjesztésére a lévai kereskedő s iparos tanonciskola folyó tanévi szükségleteinek részbeni fedezésére 300 frt segélynek az orsz. iparalapról való kiutalványozása iránt a közoktatási miniszter a kereskedelemügyi minisztert megkereste.

A tanfelügyelő jelentésének az iskola látogatásra vonatkozó részében sok elszomorító tapasztalatok tár elő. A felső tóti leányiskolában, a hol január hó 1-től 25 kr. havi tandíj mellett tanít Bachmann Jozefin nem okleveles nő, a padlózati korhadat, a padok rosszak, Magyarország térképe avult, hiányzik a méter-mértékek. Az épület szarufái korhadtak s összedüléssel fenyegetnek. A jánoshegyi iskolát gyenge előmenetel és hiányos felszerelés jellemzi. — A kékkői iskolában a tanítás már 2 év óta szünetel a község előjárósága az iskola ügygyel nem törődik. A tanterem piszkos, majdnem teljesen felszeretlen, a tanítói lakás oly állapotban van, hogy a tanító nem vonulhat be. Az iskolába berendelt gyermekek még a régi sillabizáló mód szerint olvasnak németül, magyarul olvasni nem tudnak. — A gyermekeknek még magyar olvasó könyvük sincs. $\frac{3}{4}$ óráig hegynek tette meg az utat, míg a község ezen elhagyott iskolájába ért.

A jánoséri iskolában a 10 éves gyermekekkel a tanító a betűk hangjait és a tanteremben levő butorokat ismertette, a 12 éves gyermekek közül csak egyik másik tud olvasni magyarul. — A getnek iskolában a padok alatt elterülő deszkázat alatt formális szemétdomb van, a tábla támlája rosz, az a falhoz van támasztva, Magyarország térképe avult, használhatlan. A szénásfalusi iskolában tanító hiánya miatt szünetel a tanítás. — r. t.

A bars megyei gazdasági egyesület által tartott gazdasági előadások.

A bars megyei gazdasági egyesület által a tél folyamán rendezett népies gazdasági előadások rendkívül jól sikerültek, s arról a lehető legrövidebben a következőket közöljük.

Rudnyánszky Titusz főbíró Lédéczen a mezőrendőri törvényből 110 hallgató előtt, Moravék János zselizi uradalom jeles intézője három előadást tartott: a talajművelés, cukorrepatermelés és helyes vetésforgóról, Nagy-Sallón, Garam-Damásdon és Zselizén körülbelül 400 hallgató előtt. Nedeczky Vincze főbíró Verebélyen és Baracsán összesen 350 hallgatónak a mezőrendőri törvényről. Truszká tb. főbíró Gr.-Set.-Kereszten és Zarnóczán összesen 400 hallgatónak a mezőrendőri törvényt magyarázta. Zongor János nagybirtokos Verebély, Baracska, Rendve és Beszenyő községekben a talajművelés és okszerű trágyázás és vetésről tartott 800, azaz összesen nyolczszáz gazdának előadást. Levatic László Bessenyőn 165 kiszagzának, Verebélyen 170 kiszagzának actualis kérdésekről beszélt. Vámos-Ladányban 170, Zselizén 120, Garam-Szent Györgyön 160, Nagy Kálnán 90, K.-Szecsen 150, Új-Barson 70, Bars-Endréden 14, Nagy Sároban 270, Csiffáron 124, Mohiban 143 részben intelligens mezőgazda, részben kiszagda hallgatta az okszerű trágyázása, kapás növények és termeléséről és a legújabb gazdasági intézmények ismertetésére vonatkozó előadást.

Az érdeklődés óriási volt, régi szükségletét képezi a kiszagzának ismeretek szerzése, nagy intelligenciája van, az az előadókhöz intézett kérdésekből örömmel volt tapasztalható. Ezen előadási ciklusban 3806*) gazda vett részt, majdnem mindannyiszor az előadási helyiség szűknek bizonyult.

Jövőre legalább ily kiterjedt mérvben fog rendeztetni, mert az előadó lelke örül a kis gazda érdeklődésének s alapját fogja képezni a szövetségük ügyében teendő nagyobb mérvű akciónak.

Különlélek.

— A főgyházmegye személyzetéből. Merv a Samu káplán Ipolyságról Érsekújvárra, Jabornik Ödön káplán Bakabányáról Ipolyságra és Ligdai Libor Nagy-Lévárdról Bakabányára helyezettek át.

— Előléptetések. A pénzügyminiszter Deák József h. pénzügyigazgatót a VIII. fiz. osztály I. fokozatába s nem mint tévesen szedetett III. fokozatába léptette elő.

— Barsvármegye alispánja felhívja a vármegye bizottsági tagjait, hogy f. hó 16-án a kereskedelemügyi miniszternél eljáró deputációhoz tetszés szerint csatlakozzanak. — Kérelmezi a vármegye közönsége a gr. szent-kereszti hidnak állami kezelésbe leendő átvételét és a privigei vasut 25000 frtnyi segélyösszegének fizetése alul leendő felmentését.

— Méregkeverő inasgyerek. Pindúr József kötélgyártó inasa Uhreczki Rezső 14 éves gyerek szerdán délben ebédet vitt a piacra mesterének. A mester jóízűen evett, de mikor a tészta került a sor undorodva tapasztalta, hogy annak túrhételül kellemtelen íze és szaga van. Hazaküldte a tészta a gyereket és maga is hazamenővén

*) Nem mint mult lapunkban tévesen közöltük 30—30.

szemrehányást tett feleségének, hogy megakarta mérgezni őt. Az asszony rögtönösen bebizonyította igazát s akkor a kis inast keresték, kit azonban sehohsem találtak s megszökött. A vasutnál elcsipték és a rendőrségre kísérték, hol beismerte, hogy ő akarta gazdáját a téstával megetetni behintvén azt klórmészszel, hogy gazdája jobb szívvel legyen hozzá, mert mint neki Nappel kötélygártó inasa Javorka mondta a klórmész jobb indulatra készíti a haragos mestereket. Pindurnak szüksége lévén az inasra szabadlábra kérte bocsájtatni a letartóztatott kis méregkeverőt, ki aztán arra használta fel a szabadságot, hogy a legelső kedvező alkalommal megillant. A rendőrség most keresi a kis gonosztevőt.

Gyászír. — Mészáros László, Mészáros József, Léva város egykori polgármesterének egyetlen fia f. hó 12-én elhunyt. Gászolja egyetlen leánykáját, özvegye és édes anyja özv. Mészáros Józsefné.

Gazdasági kinevezés. A földmivélségi miniszter Kleinkauf János Györgyöt a kolozsmonostori gazdasági tanintézethez intéző segédtanárrá kinevezte.

Névmagyarosítás. A belügyminiszter megengedte, hogy kiskoru Goldstein Salamon oszlányi lakos nevét Vadásra változtassa.

Garam-Szent-Benedekben f. hó 3-án tartották meg Barsvármegye évi fogadalmi ünnepét. Az apátsági templomból Kittenberger István nemcsényi esplebános vezette a körmenetet a sziklán épült kápolnához, hol Lulicsék Izidor verebélyi esperes-plebános magyar, Dékay József helybeli káplán pedig tót sz. beszédet mondott.

Kinevezések. A belügyminiszter Truszka Károly városi főjegyzőt az újbányai anyakönyvi kerületbe, Balogh Kálmán tanítót az alsó-váradiba, anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki, s mindegyiket a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

Táncztanítás. Madarassy Sándor táncmester, — ki a főváros több tanintézte növendékeinek engedélyezett táncztanítója volt, — jelenleg városunkban időz, hogy a tanuló ifjúságot a táncoktatásban részesítse.

Lopással vádolt gyermekek. Két kis iskolásgyermekeket kísért be tegnap reggel a rendőr a kapitányságra. Azzal vádoltatnak, hogy a hidegpincei kocsis zseboráját tulajdonították el. Söder Lajos az egyik, ki már 10 éves kora daczára egy lopásból részt vett, tagadja ugyan a lopást, de ellentmondó feleletei mindjobbán rábizonyítják a bűnt, le lett tartóztatva s ha a börtönben kiseri magát, bizonyára bevallja a bűnt. Annyit most is megígért, hogy előadja az óráit, ha rendőr nem megy oda.

Pályázatok. 1.) A besztercebányai kereskedelmi és iparkamara 4 egyenkint 100 frtos ösztöndíjra ezennel pályázatot nyit a következő feltételek mellett: az ösztöndíjban a kamara kerületébe illetékes, s valamely szakiskolát látogató fiatal kereskedő vagy iparos lehetőleg egyenlő arányban részesítetik. Pályázhatnak iparos segédek is, azoktól azonban megkivántatik, hogy vagy egy szakiskola, vagy legalább egy szaktanfolyam hallgatói legyenek, és azt, valamint a tanfolyam sikeres látogatását hitelt érdemlőleg ki is mutassák. A folyamodványok a pályázó születési és illetégségi bizonyítványával, továbbá az illető tanfolyam igazgatóságának bizonyítványával, nemkülönbön folyamodó és szüleinek vagyoni viszonyairól szóló bizonyítványával felszerelve 1898. évi május hó 31-ig a fentirt kamarához betérjesztendők. 2.) A besztercebányai kereskedelmi és iparkamara egy kétszázforintos külföldi utazási ösztöndíjra ezennel pályázatot hirdet a következő feltételek mellett: Pályázhatnak a kamara kerületébe illetékes oly törekvő és kellőleg képesített iparosok, kik külföldre utazván, vagy ott már időzvéen, a szükséges tapasztalatok szerzése által képességüket fejleszteni kívánják. A pályázati folyamodványok, melyekben a folyamodó lakhelye, családi viszonyai, erkölcsi magaviselete, tett tanulmányai, eddigi foglalkozása és nyelvismeretei részletezendők és okmányilag igazolandók, valamint az általa választandó szakma és utiterv is kifejtendő, szabályszerűen kiállítva f. é. június hó 30-ig a fentirt kamarához betérjesztendők.

Minden anyának és háziasszonynak kötelessége az ételmi szerek bevásárlásánál, melytől legfőbb kincsünk, egészségünk függ; a legnagyobb elővigyázattal járni el. Oly könnyen és gyakran felrevezetnek bennünket értéktelen utánzatokkal, hogy alig tudunk az ellen védekezni. Így a valódi és kitűnő Kathreiner-féle Kneipp kávé helyett is akárhányszor izetlen pörkölt árpát vagy égetet malátát kapunk. Azért csakis oly csomagokat fogadjunk el, melyekben a védjegy és Kneipp páter arcsképe rajt van.

Színház.

Szombaton csekély számú nézőközönség jelenlétében egy kedves kis bohóságot, Armand J. francia operettjét adták elő, a „Kék asszony“-t. Egy tudós férj körül fordul meg a dolog, a bárón (Szalkay) kit megcsal a báróné (Sz. Kövessy Rózsa) aztán, hogy vétkét takargassa, mint kísértet

rémitgeti a környék lakosságát. Mindketten igen szépen játszottak Sz. Kövessy Rózsikát szép énekeért többször kitapsolták. A kék asszony keringője nem ért el valami nagy hatást, pedig igen szép keringő. Annál nagyobb tetszésben részesült a „Dal a szentelt miligyertyéről“ melyet ismételni kellett. Tábory Frida igen kedvesen játszott, a közönség többször megtapsolta. Érczkövi és Hidvéghi kellemesen hatottak Hegyesi Rózsika kupléi a szarvas férjéről zajos tapsban részesültek.

Vasárnap, május 8-án este Géczy István népszínművét, az Ördög mátkáját láttuk. Egy képtelen szerelmi történet dramatizálása ez, melyet csupán határos jelenetei tartanak műsoron. Ságbi az öreg Botár Márton szerepében eredeti jellemet reprodukált. Kifogástalan játéka sok üres jelenetet is széppé varázsolta. Elismeréssel adózunk Hidvéginék (Andor) és Holéczy Ilonának (Anna) a pszichiatriailag megfejthetetlen szenvedélynek, az ekzaltált szerelemnek szindus tolmácsolásáért. Szalkayné (Judit) csinos dalát több ízben zajos tappsal jutalmazta meg a közönség. Az indulatok és szenvedélyekkel teljes szerepek azonban nem férnek össze az ő élénk, eleven temperamentumával; ezeknek ő nem tud viszhangot adni. Hegyesi Rózsika Baricza és Érczkövi Pál Miklós szerepében jeleskedtek. Sok élvezetet szerzett Szalkay a közönségnek Hírös Firtos Están bátyánk szerepében az ő jóízű mókaival. Egyébként a többi szereplőkön is meglátszott a jó igyekezet a darab szépségeit kifejezésre juttatni, a mi sikerült is nekik.

Hétfőn. II. Rákóczy Ferenc fogsága Szigligeti 4 felvonásos történeti drámája került színre. A szereplők igen helyesen oldották meg nehéz feladatukat. Holéczy Ilona (Amália) és Hidvéghi (Rákóczy) kitűnő alakításukkal és megható szép játékkal megnyerték a közönség tetszését. Mindkettőt többször a nyílt színen is tappsal jutalmazták. A színterem megtelt ugyan, de a nézőközönség nagyobb része diákokból állott.

Kedden Verő György Ezeréve került színre. Vidéki színpadokon ennek a darabnak minden szépsége elmosódik. Egy reminiscenzia ez a magyar történelemből, mely inkább csak a külsőségeiben s a magyar nemzet hazafiasságára való hivatkozásban keresi a hatást, a mely bizony nem igen sikerült. Hidvéghi, Ságbi, Izsó, Fábrián, Holéczy Ilona, Borsiczki, Tábory s a többiek tehetségük legjavát öntötték szerepeikbe, s itt ott érdeklődést is tudtak kelteni, de egyébként a közönség minden mélyebb impresszió nélkül távozott.

Szerdán ismét Géczy-est volt. A Geleji kis királyt mutatta be a társulat. Színtelen alkotás, érthetetlen bonyodalmak, indokolatlan tragikum a darab jellemvonása. Egy pár sikerült alakja teszi csak élvezhetővé. Hidvéghi (Tardi) nehéz szerepét szépen kidolgozta. Tábory (Eszter) bájos jelenség volt, ügyesen játszott, szépen énekelt; mindkettővel általános tetszést aratott. Borsiczki (özv. Nehéz) Hegyesi, (Zsófia) és Izsó (Miklós) a darab három leghálásabb szerepében tűntek ki. Ki kell emelnünk Ságbit, az öreg Péter derék személyiségét, Rédey szép énekét. Fábrián az intrikus gépész alakjában szintén megállotta helyét. Jók voltak a többiek is, bár elmondhatjuk, hogy kár erre a darabra annyi szép tehetséget pazarolni.

Csütörtökön a fővárosi városigeti színpad kasszadarabját láttuk a „Trilbik“-et. Egy roppant bonyodalmas bohózat, ahol a kezdettől a befejezésig kacagott a megjelent nagyszámú közönség. Stern Romeo (Izsó), Ripityi Adelaida (Borsiczky Ilona) a három Lorison leány (Tábory, Hegyesi Rádai) és az új Svengali (Fabian) pompásan adták szerepüket.

Péntek. Ilyen estéjük sem volt még a színészeinknek, zsufoolt ház előtt adták Almásy Tihamér szép népszínművét, a „Tót leányt“. Egy szék sem maradt üresen. A szereplők mindnyájan igen jól játszottak, csak a darab vége ment döcögősebben s ugyancsak nagy szükség volt a sugóra. Ki kell emelnünk azonban, hogy a sugó derekasan megfelelt feladatának. Miso a tót leány (Izsó) Brobolya, (Rákos) és Kospál baromorvos (Beczko) sokszor keltettek derűltséget, Szalkayné (Hanka) igen sikerülten adta szerepét s énekeért többször kitapsolták.

Közönség köréből.

I.

A „Bars“ tekintetes Szerkesztőségének

Helyben.

Pénteken délután szemtanuja voltam azon idegrázó jelenségnek, midőn egy vidéki fiatal átutazó ember egy fuldokló fucskát kihalászott a hengerfalom előtt a patak vizéből. A fucska neve: Kissik János. Az ismeretlen ur, a védő angyal küldötte, fogadja ez uton a boldog szülők hálás köszönetét.

Ezen eset, valamint azon körülmény, hogy a Botika-utczában nagyon gyakran belesnek a kisebb gyermekek a semmiféle védőkorláttal nem kerített Perocz vízbe, arra indítanak, hogy tisztelettel felkérjem a tek. Szerkesztőséget, kegyeskedjék odahatni, hogy a városi hatóság tegye mielőbb jóvá

ezen szomorú és nyugtalanító közbiztonsági mulasztást. Miért ne lehetne legalább a többszöri katasztrófák által megörökített helyeken olcsó korlátot emelni? Miért nincs ajtó azon fal és a hengerfalom gépháza között a fentírt szerencsétlenség színhelyén?

Midőn ezen igénytelen soraimnak becses lapjába való felvételét kérem, a tekintetes Szerkesztőség jóindulatába ajánlja magát Léva, 1898. évi május hó 14-én.

Róth Adolf,

p. t. tisz.

II.

Felhívás a mezőgazdákhoz.

Bars megyei gazdasági egyesület május hónapban: e napokban meghatározandó napokon Mezőhegyesre az állami ménes uradalom tanulmányozása céljából 4—5 napra terjedő kirándulást rendez.

Első napon Budapesten a gazdasági muzeum tekintetnek meg, két egész nap Mezőhegyesre fordítatnk és vissza Szegedet tekintenek meg. Kis gazdák vasuti díja és Mezőhegyesen tartózkodása költségmentes, az intelligens gazdák olcsóbban utaznak vasuton. Levatic László (Nagy-Kálna) egyesületi titkárához kérétek a bejelentés mielőbb, ki bővebb felvilágosítással szolgáland.

A gazd. egyesület titkári hivatala.

III.

Meghívás.

A lévai önkéntes tűzoltó-egylet ma vasárnap délelőtt 10 órakor tartja közgyűlését, melyre ezennel a lap útján is, ugy az alapító, pártoló és működő tagokat, mint az érdeklő polgárságot tisztelettel meghívja.

Pázár Károly,
főparancsnok.

IV.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetlen jó fiam Mészáros Lászlónak végtiszességén jelen voltak s ez által részvétüket kifejezve fájdalommat enyhítették ezton mondok hálás köszönetet.

A gyászoló család nevében:

Özv. Mészáros Józsefné.

Közgazdaság.

Szülőszeti előadás.

Vidékünknek 13 éven át volt jeles szak közege Makay Sándor képesített borászati vándor tanár April hó 24-én a közönség rendkívüli érdeklődése mellett tartotta meg a városi tanács termében érdekes s éles megfigyelő képességet feltűnő fölolvasását, melyet az érdeklődő közönség lelkes éljenzéssel jutalmazott.

A felolvasás alkalmával az általa elő adottak rajzban s természetben felmutatott ojtásokkal tette szemléltetővé.

Délután az uradalom szülőjében érdekes s adatokban gazdag érvekkel mutatta ki az ott pusztulásnak indult 6 éves ojtványtábla pusztulásának okát. Innen a már megszaporodott társaság a gazdasági egyesület telepére ment, hol az egybegyűlt érdeklődők előtt a simafás párosítások keresztülvételét az általa szerkesztett s szabadalmaztatott vessző osztályozójának alkalmazásával mutatta be.

Sőt másnap a telepen alkalmazott ojtókat alig másfél óra alatt gyakoroltatta be a vesszőosztályozó használatába, melylyel a munkások igen könnyen s pontosan készítettek az ojtványokat.

Az általa bemutatott egyszerűen könnyen kezelhető vessző osztályozót nem csak a fásajtások gyorsabb keresztül vitelére lehet jó eredménnyel alkalmazni, hanem a zöld párosításokat is kellő sikerrel lehet végezni. Mint értesültünk a nevezett tanár ur a zöld ojtások idején hajlandó bármely gazdasági egyesület meghívására vesszőosztályozójának bemutatása végett elmenni s demonstrálni, miszerint a zöld párosítások találmánya segítségével megfelelő eredményt vihetők keresztül, s hogy a július közepén készített zöldpárosítások bajtásai is beérnek öszig.

Vesszőosztályozó lapok darabonként 1 frt. 50 krajczárjával a legpontosabb mérettel ellátva s izlésszen kiállítva ez idő szerint csupán Makay Sándor vándor tanárnál N. Várud Apáczya u. 393. szám alatt rendelhetők meg.

Az érdekes előadást szülőbirtokosaink érdekében legközelebb közzélni fogjuk.

Irodalom és művészet.

Az „Egyetemes Könyvtár“ új kiadványai A Győrött Zoltán Vilmos szerkesztésében Gross Testvérek kiadásában megjelenő „Egyetemes Könyvtár“, mely 10 kros füzetekben nyújtja a magyar olvasóközönségnek a legértékesebb és legérdekesebb olvasmányokat, ismét új tanujelét adta életrealitásának. A most megjelent 95. 96. kettős szám ugyanis Katona Bánk bán-jának jegyzetes kiadását tartalmazza. A gazdag történelmi, dramaturgiai és költészeti kommentár Zoltán Vilmos tollából származik. Különösen melegen ajánlható e mű — mint segédkönyv — az irodalommal foglalkozó tanulóifjúságnak, mely bálumatos olcsó áron

*) E sorok elég világosan beszélnek; nem egy család sirtója már eltemetett boldogságát a patak szenny vizében. Jól lesz már tette ébredni s közelezni az uradalmat a kellő védelmi eszközök előállítására — Sárk.

hasznavehető tanulmányi segédeszközöt kap benne. A csinosan kiállított kis kötet 20 kr.-ért kapható Győrött a kiadóknál s minden magyar könyvkereskedésben. — Az ugyan csak most megjelent 97. szám szintén Bánk bán-t tartalmazza, de kommentár nélkül. E szám ára 10 kr. — A 98—99. kettős szám a magyar forradalom és szabadságharc ötvenéves évfordulója alkalmából készült s méltó emléket állít e dicső korszak vértanúinak. A tetszetős kötet címe: Az 1848—49-iki szabadságharc vértanúi, s dr. Vajda Emil, a negyvenéveses idők buzgó és szerencsés kutatójának tollal dicséri. Az értékes kötet, melyhez két kép is van mellékelve; (1. Bathányi Lajos gróf, az első magyar miniszterelnök, 2. a tizenhárom vértanú) ára mindössze 20 krajczár. — A könyvtárra melynek havonként kétszer jelenik meg egy-egy füzet, elő is lehet fizetni. Előfizetési ára egy évre 2 frt. 40 kr., félévre 1 frt. 20 kr., negyedévre 60 kr. Egy füzet ára 10 kr. A pénz előleges beküldése mellett bérmentve szállítatik. Teljes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nyersselyem básztruha

8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig teljes öltönyhöz való kelme — Tussort és Schantung-Pongees, valamint fekete, fehér és színes HENNEBERG selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szin és mintázatban. Privát fogyasztóknak póstábr és vámentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek, HENNEBERG G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) Zürichben. — Magyar levelezés. Svájcba kéréses levélbélyeg ragasztandó. —

Lévai piacziarak.

Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány.

Buza m.-mázánként 13 frt 60 kr., 14 frt. 60Két szerez 10 frt — kr 10 frt 60 kr. — Rozs 9 frt 60 kr. — frt 80 kr. Arpa 7 frt 20 kr 7 frt 80 kr. Kukoricza 6 frt 80 kr 7 frt 10 kr. Bab 7 frt 40 kr. 7 frt 60 cr. Zab 7 frt 30 kr 7 frt 50 kr. Lencse 7 frt 50 kr. 8 frt — kr Köles 4 frt — kr. 4 frt 50 kr.

Nyiltér.

I.

Eladó kerékpár.

125 frtért adok egy minden igényeknek megfelelő kerékpárt és annak megtekintésére az érdeklődő nagyrödemű közönséget tisztelettel meghívom.

Cserei Gyula.

II.

Főnyeremény esetleg 500,000 Márka.	Szerencse hirdetmény.	A nyereményeket az Allam biztosítja
------------------------------------	-----------------------	-------------------------------------

Felhívás a Hamburg állam által biztosított kedvező NAGY NYEREMÉNY SORSJÁTÉKRA melyben

11 Millió 349,325 Márka

biztos nyeremény.

Ezen előnyös pénzsorsjáték nyereményei, mely tervszerűen csak 118,000 sorsjegyet tartalmaz, a következők, u. m:

A legnagyobb nyeremény esetleg 500,000 M.

Jutalom á 300,000 Márka	26 nyer. á 10,000 Márka
1 nyer. á 200,000	56 nyer. á 5000
1 nyer. á 100,000	106 nyer. á 3000
2 nyer. á 75,000	206 nyer. á 2000
1 nyer. á 70,000	812 nyer. á 1000
1 nyer. á 65,000	1518 nyer. á 400
1 nyer. á 60,000	40 nyer. á 300
1 nyer. á 55,000	140 nyer. á 200
2 nyer. á 50,000	36952 nyer. á 155
1 nyer. á 40,000	9959 nyer. á 134, 104, 100
1 nyer. á 30,000	9351 nyer. á 73, 45, 21 M.
2 nyer. á 20,000	Összesen 59,180 nyeremény.

és ezek kevés hónap alatt 7 részletben biztosan eldöntetnek. Az I-ső oszt. főnyeremény 500,000 M.-ra, a 3-ikban 60,000 M. a 4-ikben 65,000 M. az 5-ikben 70,000 M. a 6-ikban 75,000 M. a 7-ikben 200,000 M. és a jutalommal 300,000 M. esetleg 500,000 M.

Az első osztályra, mely hivatalosan alapított meg, ára

az egész eredeti sorsj. csak 3 frt 50 kr.

a fél " " " 1 frt 75 kr.

a negyed " " " 1 frt 90 kr.

A betétek e következő osztályokra, valamint a pontos nyeremény-jegyzék a hivatalos állammal ellátott sorsolási tervben láthatók, melyet kívánatra előre ingyen és bérmentve küldök.

Minden résztvevőnek a megtörtént húzás után a z o n n a l egy hivatalos nyeremény-jegyzékét küldök kérésre.

A nyert pénzeknek kifizetése elküldése közvetlenül általam történik az érdekeltekhez pontosan és a legnagyobb titoktartás mellett.

Megrendelések postautalvány vagy utánavét mellett eszközölhetnek.

A küszöbön álló húzás szempontjából sziveskedék azonban, legközelebb azonban

F. é. május 26-ig

bizalommal

Heckscher József

bank- és váltóüzletéhez fordulni Hamburgban

BARS-HONT MEGYÉKET ÉRDEKLŐ ÚJ VASUTI MENETREND

ÉRVÉNYES 1898. MÁJUS 1-TŐL.

Oda Párkány-Nána - Léva - Garam-Berzencze. Vissza				
Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.
4102	4112	4106	4104	4114
I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.
1045	615	735	215	ind. Budapest ny. p. u. ér.
1100	935	935	1050	" Bécs Stb. " 1250
127	1158	1158	1107	" Pozsoay " 1107
535	905	405	749	ind. Párkány-Nána ér.
552	922	423	743	" Köhid-Gyarmath " 743
607	937	439	720	" Kéménd " 720
619	949	452	709	" Bény " 709
631	1001	505	656	érk. Csata ind. 656
1003	145	805	325	ind. Balassa Gyarmat (36) ind. 325
325	1019	520	638	ind. Csata ér.
639	1027	529	611	" Oroszka " 611
647	1087	539	620	" Garam Damásd " 620
657	1087	539	608	" Zaliz " 608
709	1050	552	546	" Nagy Salló " 546
736	1118	620	523	" Alsó-Várad " 523
753	1135	637	505	érk. Léva ind. 505
810	1152	654	755	ind. Nagy Koszmály " 755
820	1212	714	727	" Kovácsi " 727
838	1230	738	716	" Garam-Szt.-Benedek " 716
846	1239	748	645	" Ujbánya " 645
904	1257	819	630	" Rudnó " 630
925	1187	857	614	" Garamrév " 614
930	124	908	607	" Zsarnócza-Fürészmalom " 607
941	185	920	602	" Zsarnócza " 602
947	142	929	535	" Szénásfalu-Vihnye (Vihnye-f.) " 535
1000	155	954	524	" Geletnek-Szklénó (Szklénó-f.) " 524
1013	209	1012	501	" Garam-Szt. Kereszt " 501
1019	216	1033	444	" Saskó Váralja " 444
1037	235	1108	433	" Jálna " 433
1044	243	1118	425	érk. G.-Berzencze ind. 425
1053	253	1129	930	érk. Selmezbánya ind. 930
1100	300	1137	700	" Ruttká " 700
206	728	922	540	" Budapest k. p. u. " 540
220	800	925	520	" Budapest k. p. u. " 520
745	925	1035	730	" Budapest k. p. u. " 730

Oda Csata—Balassa-Gyarmat. Vissza				
V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.
6912	6914	6902	6911	6901
I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.
1045	615	735	215	ind. Budapest ny. p. u. ér.
535	905	405	1050	" Párkány-Nána " 1050
505	905	405	749	" Léva " 749
650	1008	515	150	555 920
704	1023	529	1217	743
724	1047	547	810	
734	1059	556	617	ind. Csata ér.
750	1118	612	605	" Zalaba " 605
808	1138	627	549	" Ipoly Pásztó " 549
841	1211	652	537	" Bél " 537
908	1236	711	527	" Szakállos " 527
920	1251	723	508	" Visk " 508
939	115	741	447	" Ipolyság " 447
1003	145	805	421	" Drégely-Palánk " 421
			408	" Ipoly-Vecze " 408
			352	" Dejtár " 352
			325	érk. Balassa-Gyarmat (Zsély-fürdő) ind. 325
	844			érk. Aszód ind. 311
	433	1053		" Losoncz " 925

Oda Nagy-Surány—Kis-Tapolcsány. Vissza				
V.-v.	V.-v.	V.-v.	V.-v.	V.-v.
4312	4316	4314	4311	4315
I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.
1045	735	915	150	555 920
1100	905	935	1250	655
		535	212	635
		1170	212	844
247	409	112	409	408
355	1155	410	1028	237
	405	410	937	647
	804	149	632	1044
			140	
440	1235	450	902	605
459	1252	506	847	550
527	113	529	829	531
553	136	552	804	507
624	200	617	751	454
641	216	632	726	430
710	240	655	706	409
742	307	720	647	353
758	320	733	625	330
				645

Oda Garam-Berzencze—Selmezbánya. Vissza				
Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.
7402	7412	7411	7401	7401
I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.
730	400	935	745	925
700	221	220	800	800
1222	525	1050	415	
126	638	1005	330	
206	728	930	256	

HIRDETÉSEK. 1898. május hó 15.

Ifj. KOTZÓ PÁL

Budapest, V. kerület Lipót-körút 18. szám.

A t. cz. vevőközönségnek szives tudomására hozza, hogy nagyobb kényelmükre irodáját **V. kerület Lipót-körút 19. szám.** Végvár mellett, a nyugati pályaudvar Margit-híd közelébe helyezte át.

Fenntartotta azonban a VII. ker. Szentkirályi-utca 49. sz. műhelyt és az V. ker. Lipót körút 8-10. sz. alatti raktárhelyiségeit.

A közönségnek további pártfogását kérve ajánlja Garrett legújabb szerkezetű compound gőzmozgonyait, fé stabil és stabil alakban, a melyek 40% tüzelő anyag megtakarítással dolgoznak.

Gőzmozdonyokat és gőzcséplőket négyszer fordítható acél dobsínekkel, toldást nem igénylő szálmárásokkal a nagy szita felülettel, minden nagyságban.

Minden fajta lovas cséplőkészleteket, arató- és vetőgépeket, szecsavágókat, repavágókat és minden más gazdasági gépeket. * Vidéken lakó szolid ügynökök kerestetnek. *

A legjobb járgány-tisztító-cséplőgép.

Kraus Bertold szabadalmazott tisztító-cséplőgépe, mely két lóval könnyen kezelhető az egyedüli, egyszermind árpa-szálkát eltávolító s kitűnően működő készülékkel ellátott járgány. — **Szintugy mindennemű gazdasági gépek. Bubnai gépgyár.**

Kraus Bertold, Bécs. III. 2. Löwengasse, 3.

Jártas, szolid ügynökök kerestetnek. — Felelet bármily nyelvű tudakolásra.

SZIVATTYÚKAT

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános célokra kész, járgány és erőhajtásra.

TŰZPECSEKENDŐKET

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöczegödör tisztító készülket, utcai öntöző-kocsikat, sarkaparókat

— készítés ajánl a —

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG (ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPEST, VI, KÜLSŐ VÁCIUT 45.

Regisztráltak és költségvetések ingyen és bérmentve.

Gara és Társa

a m. k. szabad. osztálysorsjáték főelárusítói

Budapest, Károly-körút 11.

A nagy m. k. osztálysorsjáték első osztályának húzása május hó 11 és 12-én lesz. Ezen hat osztályból álló sorsjátéknál ismét több milliót fognak nyerni. Az első osztályu tervszerű betét

egy egész sorsjegyért 6 frt — kr.
egy fél sorsjegyért 3 frt — kr.
egy negyed sorsjegyért 1 frt 50 kr.
egy nyolczad sorsjegyért — 75 kr.

Rendelményeket azonnal eszközölünk.

Gara és Társa, a m. k. szab. osztálysorsjáték fő-elárusítói.

Budapest, Károly-körút 11.